

17 januari 2018

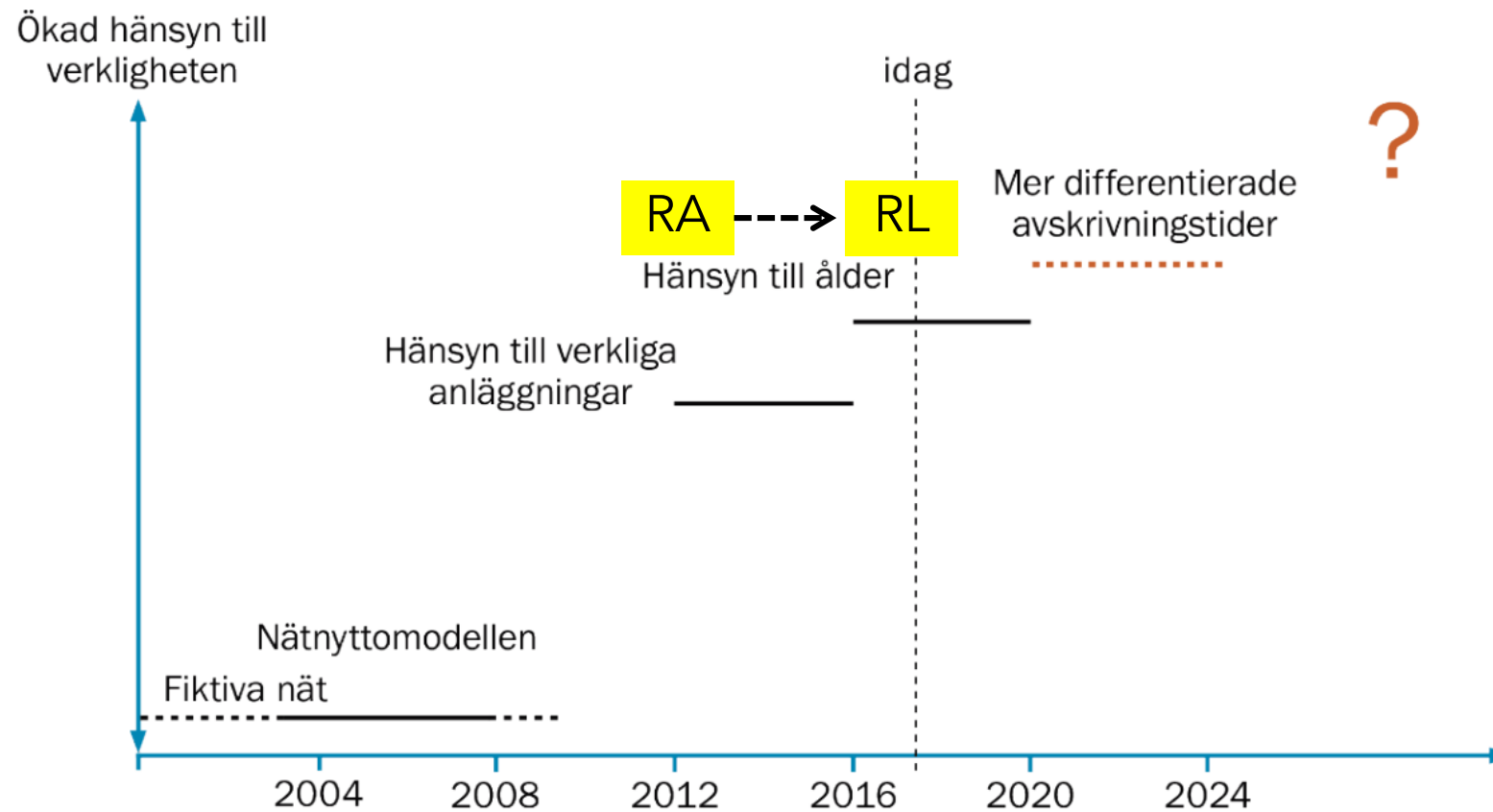
Seminarium kring

Nya regler för elnätsföretagen inför perioden 2020-2023 (Reglermodell)

Mikael Runsten

Utveckling av nätregleringen

Figur 15 Schematisk bild över hur nätregleringen utvecklats sig över

Nya regler inför perioden 2020-2023

Författningsreglerad WACC

Utgångspunkt i aktuell ränta snarare än långsiktig ränta

Slopad riskkompensation till ägarna utöver vad CAPM ger

Flertalet parametrar i WACC ska bestämmas i efterhand

Avskrivningstiderna för elnätstillgångarna utvidgas från två längder (10 eller 40 år) till 5 längder (10, 15, 30, 40 och 50 år)

Inför en revideringskomponent på 25 procent av underliggande livslängd (2 till 12 år)

Slopa den så kallade 38-årsregeln (koppling mot övergången från RA till RL)

Leverans kvalitet, avvikelser, omprövning, mm

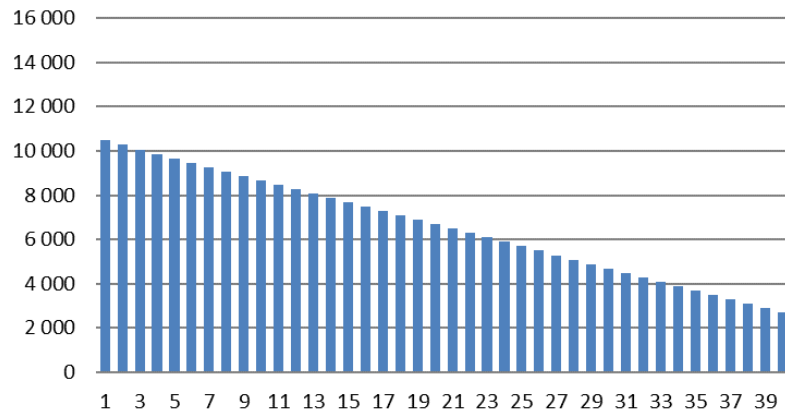

Val av reglermodell

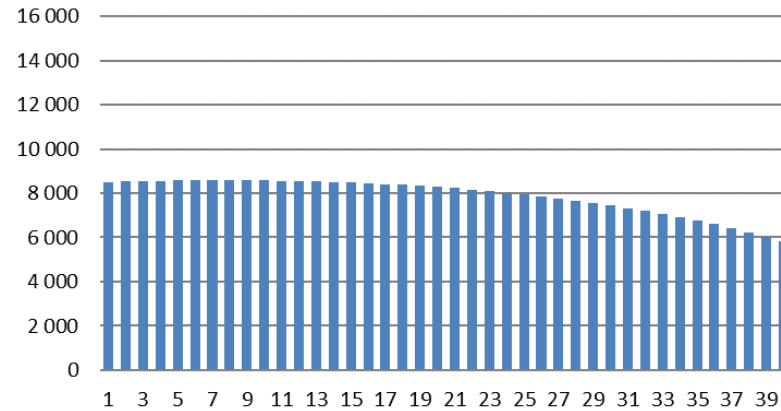
Nätägare: Investera 100 000 och erhåll...

Vilket kassaflöde vill du helst ha (Inflation = 2 procent per år)?

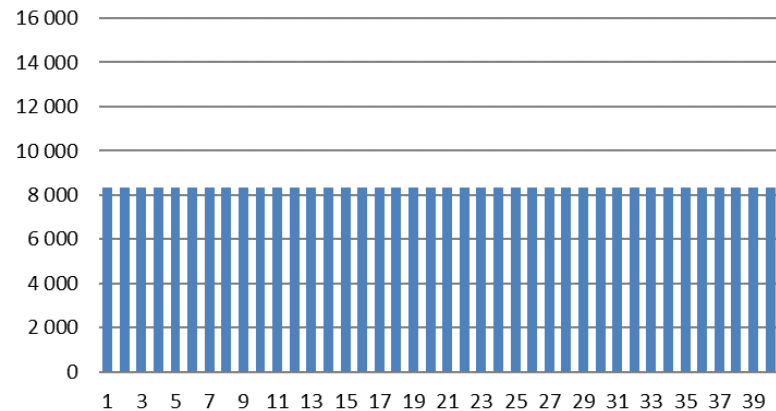
A

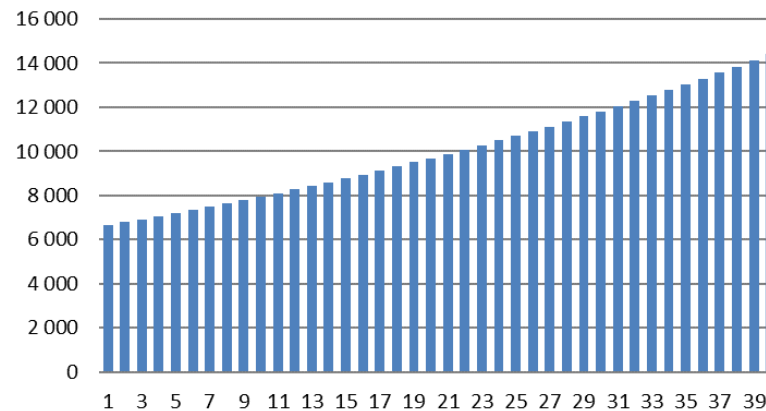
B

C

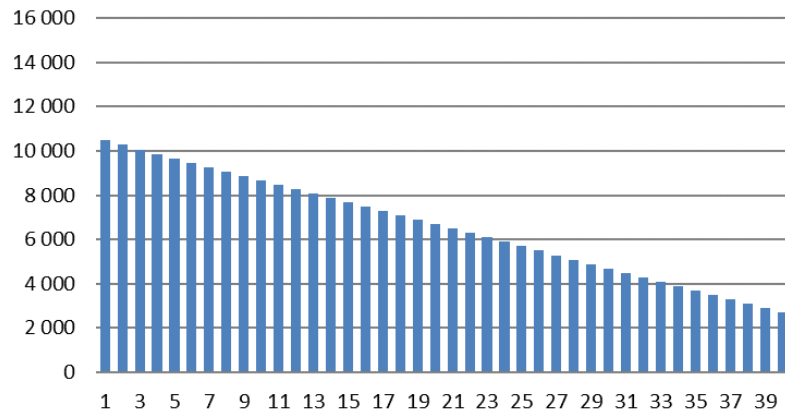
D

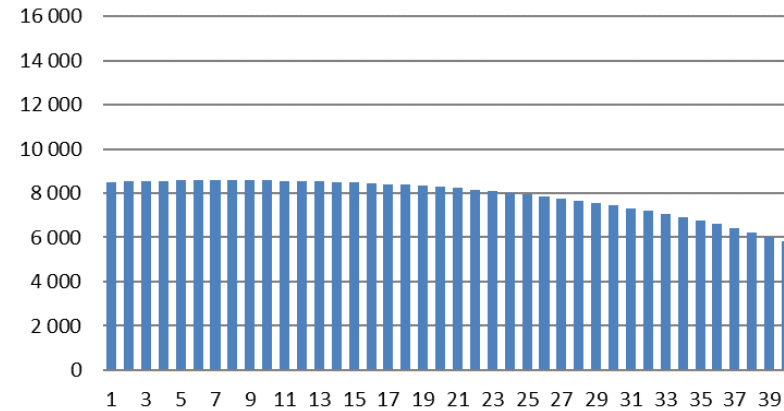
Kund: Vad vill du helst betala för tjänsten?

Vilket kassaflöde vill du helst betala (Inflation = 2 procent per år)?

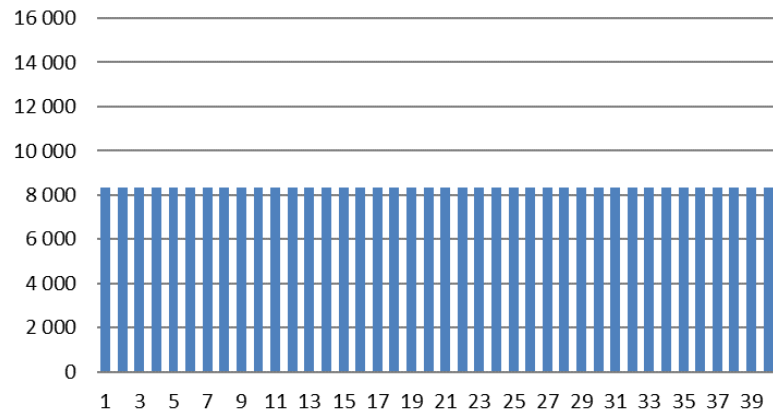
A

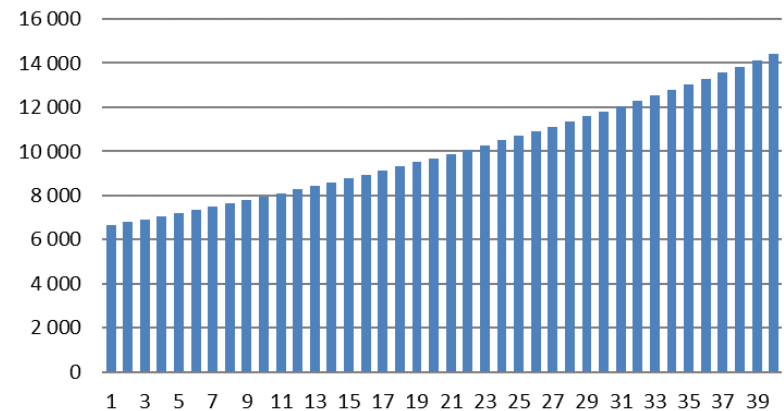
B

C

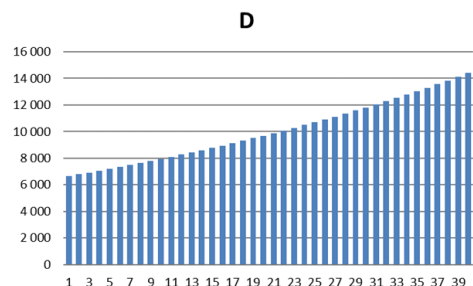
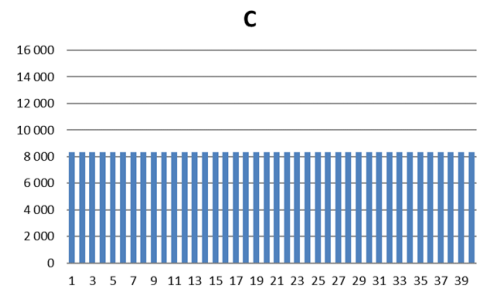
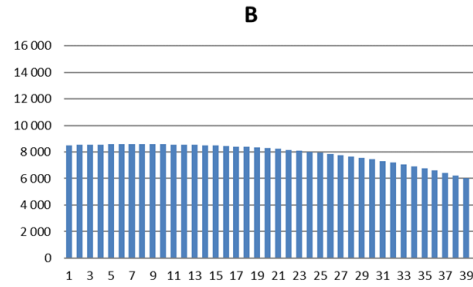
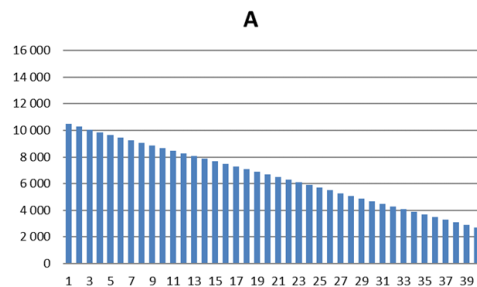

D

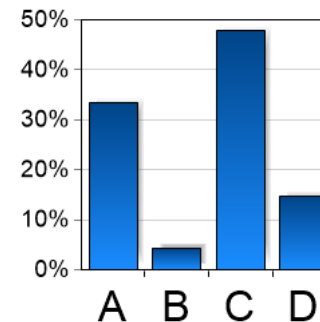

Vem vill ha vilket kassaflöde?

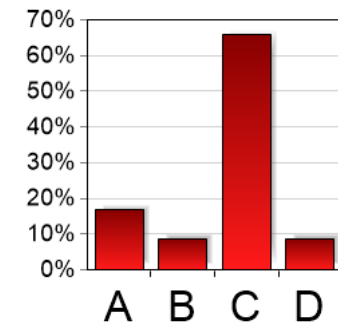
(Inflation = 2 procent per år)?

Nätägare

Kund

Vad är attraktivt för:

Nätägare?

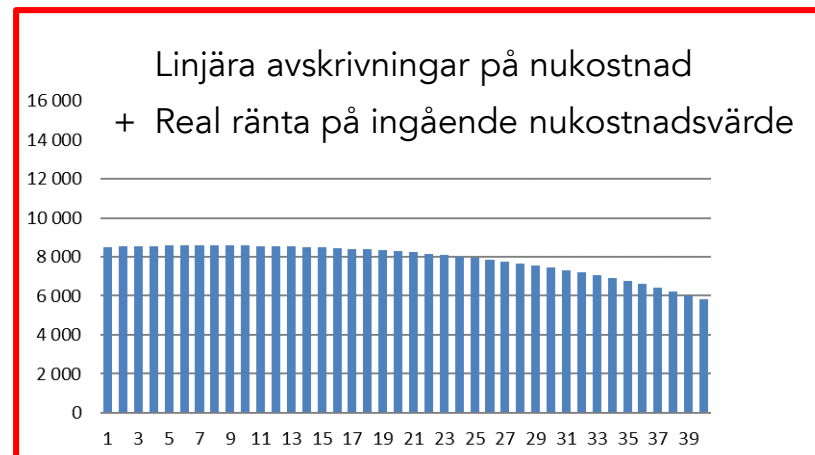
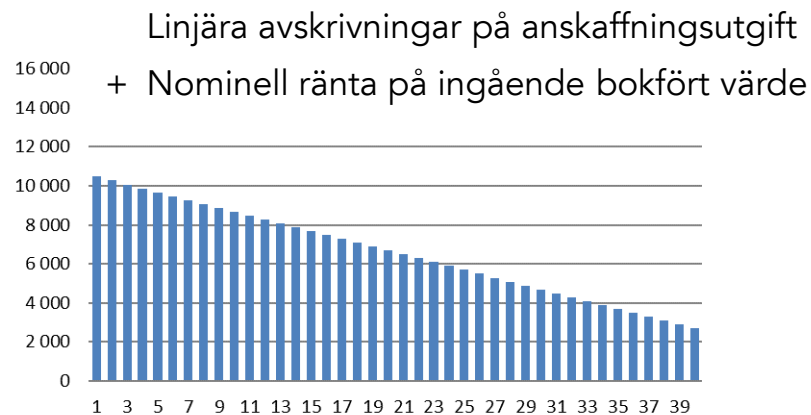
Snabb återbetalningstid minskar teknikrisk

Kunder?

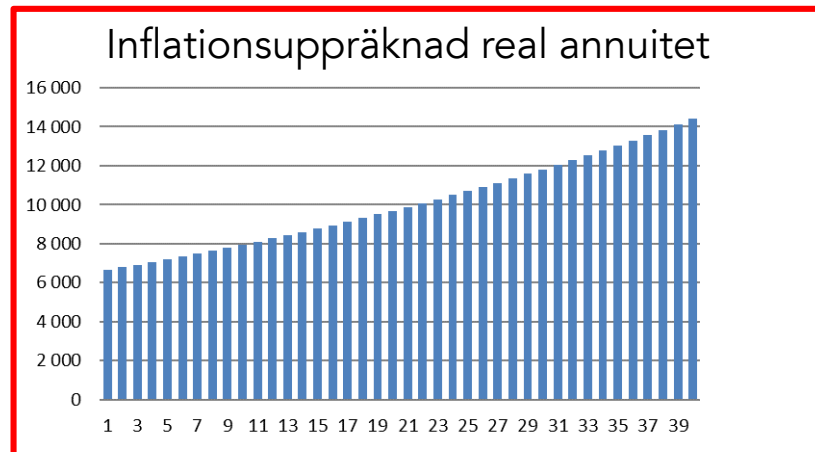
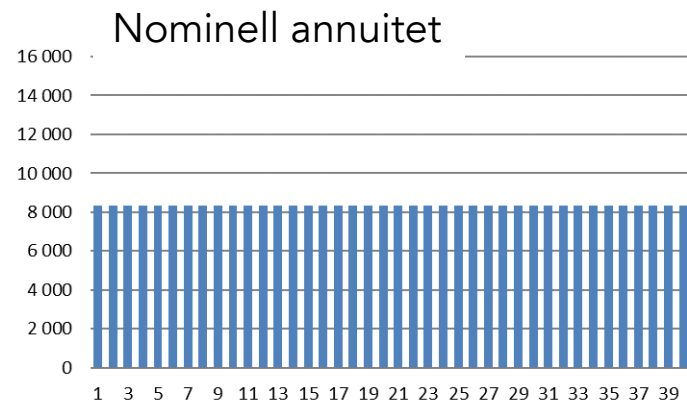
Stabil årskostnad oberoende av nätets ålder.
Stabilitet mellan olika nätägare (ålder spelar ingen roll).
Rättvisa mellan generationer.

Investera 100 000, real WACC = 5,85 %

Nuvärdet är 100 000 i alla fyra alternativen

RL
2016-2019

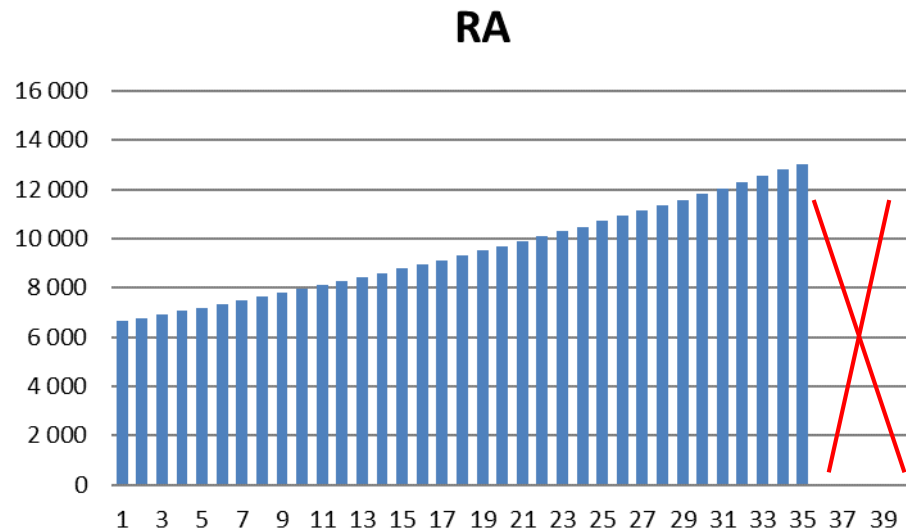

RA
2012-2015

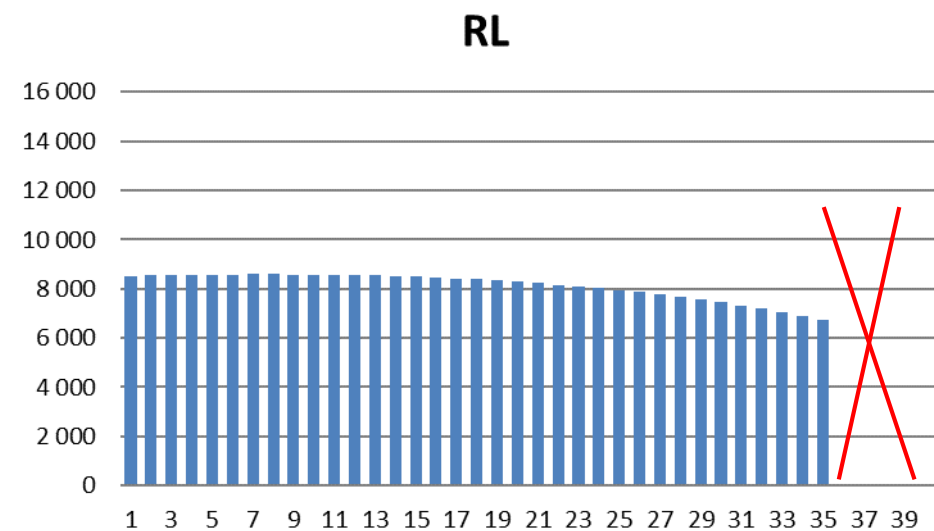

Tillgångens livslängd

Om tillgången håller **kortare** än väntat (5 år)

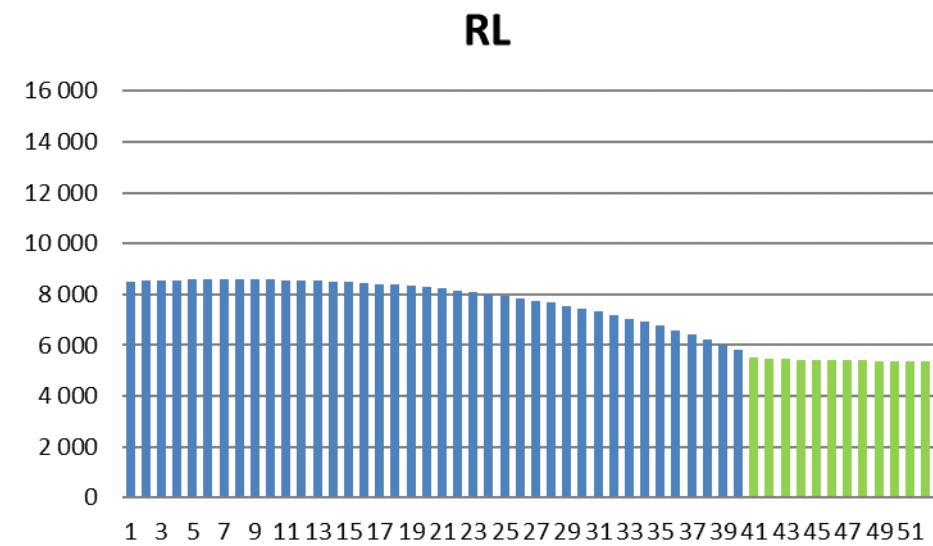
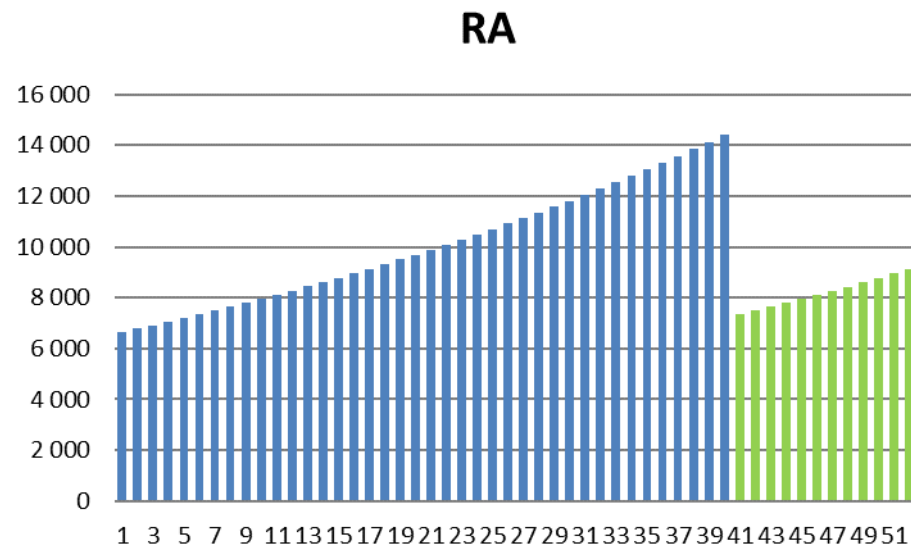
Värdetappet är 3,5 procent
av investeringen
(3 493 av 100 000)

Värdetappet är 1,6 procent
av investeringen
(1 583 av 100 000)

Om tillgången håller **längre** än väntat (12 år)...

...och hålls i drift mot viss ersättning

Värdetillskottet är 2,6 procent
av investeringen
(2 626 av 100 000)

Värdetillskottet är 1,8 procent
av investeringen
(1 767 av 100 000)

50 procent
av RA

$$\frac{1}{\text{Ålder}} \times \text{NUAK}$$

Några reflektioner/slutsatser

Det är omöjligt att 50 år i förväg med hög precision veta hur länge ett nät håller.

Nätägaren bär den ekonomiska risken för att tillgången måste skrotas i förtid.

Att ge nätägaren viss ersättning för leveransår med tillräckligt hög kvalitet med gammal utrustning ger nätägaren starka motiv att investera i hållbar utrustning och att vårda den väl.

Att utrustningen håller länge, kommer dessutom kunden och samhället till del.

Att inte ge någon ersättning alls till nätägaren bara för att tillgången är gammal trots att den är fullt funktionell vore dumt för **kunden, samhället** och för **nätägaren**.

Ett **revideringsinslag** är därför ett mycket **viktigt** inslag i regleringen **för alla** parter.

Flera avskrivningskategorier

Givet ett elnäts många olika delkomponenter är det rimligt att utöka antalet livslängdskategorier från två stycken till flera.

I sökandet efter "rätt" avskrivningstid bör man komma ihåg att ett års "**för lång**" ekonomisk livslängd **slår ekonomiskt mycket hårdare** än ett års "**för kort**".

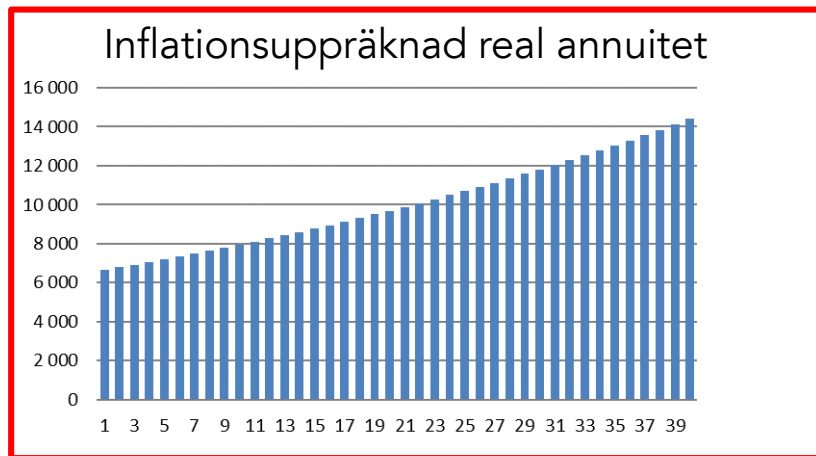
Att helt strypa tilldelning av intäktsram för en fullt funktionell tillgång när den passerat 25 procent över sin uppskattade livslängd förefaller dock oklokt. Att försöka hitta så rätt avskrivningstid som möjligt är en bättre väg.

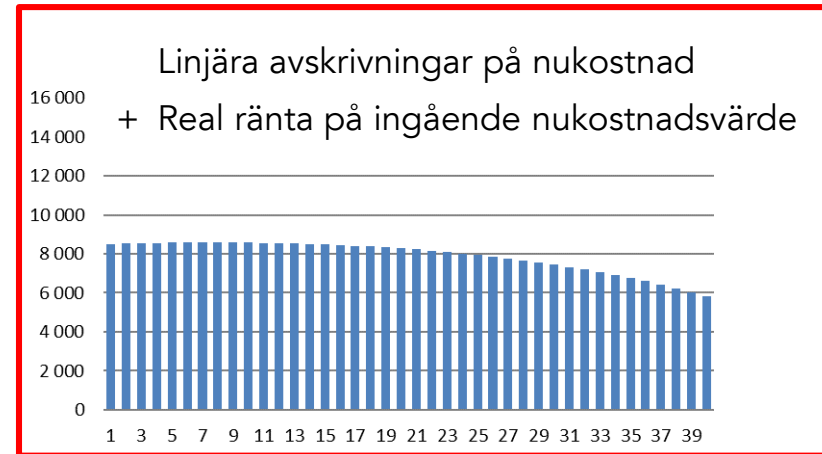
**Konsekvenser av byte av
reglermetod**

Byte av metod (RA till RL)

RA 2012-2015

RL 2016-2019

Om en metod används under hela tillgångens livslängd, och tillgången håller alla de antagna åren, spelar valet av metod teoretiskt ingen ekonomisk roll vare sig för ägaren eller kunden.

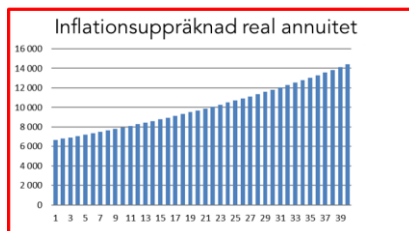
Byte av metod under resans gång ställer dock till problem.

Byte av metod (RA till RL)

Om man byter från RA till RL någon gång under tillgångens livslängd, utan att kompensera för skillnaderna i intäktprofilerna metoderna emellan, kommer alltid nätägaren förlora och inte erhålla full kostnadstäckning.

Hur stor förlusten blir beror på efter hur många år bytet sker.

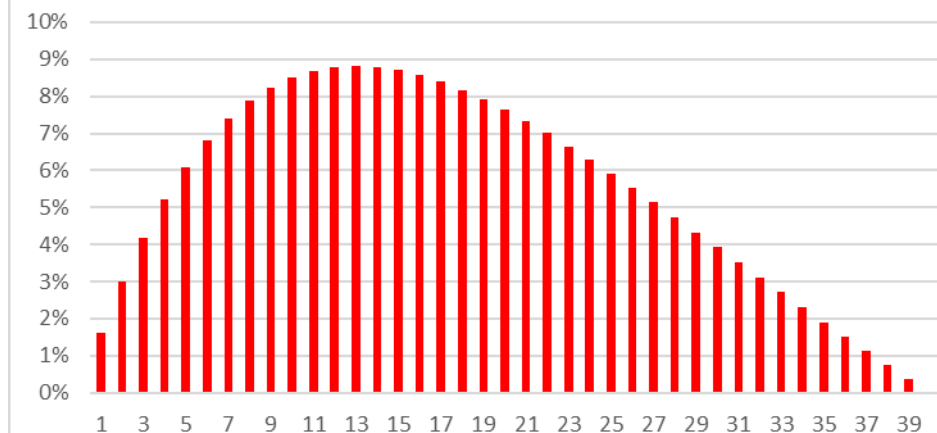
RA 2012-2015

RL 2016-2019

Värdeförlust i procent av investering givet byte från RA till RL efter olika antal år

Byte av metod (RA till RL)

Vissa skrivningar från Ei antyder att den s.k. 38-års regeln är ett sätt att försöka kompensera för denna typ av förlust.

Förlusterna för en 38 år gammal anläggning är förhållandevis små. De är avsevärt mycket större för det yngre beståndet.

Hur stora förlusterna är beror på det enskilda företagens anläggningmix.

Enligt min mening, bör 38-årsregeln kopplas mot en vettig ansats för att motivera nätägarna till att drifva väl fungerande gamla tillgångar vidare (revideringskomponenten).

Kostnaderna för alla parter är stora av onödigt tidig skrotning.

Byte av metod (RA till RL) enligt Ei

Det uttalade syftet med bytet från en annuitetsmetod till en linjär metod var att minska risken för överkompensation och att ge bättre incitament att förnya elnätet. Ei:s utgångspunkt för den fortsatta utvecklingen av nätregleringen är att ytterligare minska risken för felkompensation.

Ei R2017:07 sidan 159

Eventuell **överkompensation** har inte med RA eller RL att göra, utan hur långt avskrivningsförlopp som har valts och hur ägaren och kunden delar på förluster vid tidig utskrotning och vinster vid förlängt bruk.